woensdag, 11 november 2026

Vertraging van verzoeken raakt de kern van openbaarheidswetgeving

De snelheid waarmee informatie na een Woo-verzoek beschikbaar komt, doet ertoe. Dat vraagt wat van een bestuursorgaan bij de behandeling van een Woo-verzoek. Zo luidt in het kort **het advies** van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

Dit advies volgt op een klacht van **Stichting Wakker Dier**. De stichting vond dat **de NVWA** haar Woo-verzoeken niet in lijn met de uitgangspunten van de wet afhandelde. Het was volgens Wakker Dier voor derde-belanghebbenden wel erg makkelijk geworden om openbaarmaking langdurig te vertragen. Dit speelde bij diverse Woo-verzoeken van Wakker Dier, onder andere bij een verzoek over het toezicht op de intensieve veehouderij en slachthuizen.

Recht op informatie is recht op actuele informatie

Het Adviescollege benadrukt dat de actualiteitswaarde van openbaar te maken informatie ertoe doet, en bijdraagt aan de relevantie van het recht op informatie in de democratische samenleving. Die waarde kan verminderen naarmate de tijd verstrijkt.

Dit geldt niet alleen voor Woo-verzoeken van journalisten, maar ook voor die van NGO's die als *social watchdogs* een belangrijke functie hebben in onze democratische rechtsstaat. Termijnoverschrijding raakt daarmee de kern van openbaarheidswetgeving. En dus is het belangrijk dat een bestuursorgaan bij de

behandeling van Woo-verzoeken het snel en tijdig verstrekken van informatie steeds tot uitgangspunt neemt, zowel bij de primaire afhandeling als daarna in bezwaar en beroep.

Het Adviescollege geeft de NVWA bij zijn adviezen een aantal concrete handvatten. Het roept de NVWA allereerst op om voorgoed afscheid te nemen van haar werkwijze om publicatie van overheidsinformatie automatisch uit te stellen bij bezwaar van derde-belanghebbenden. Ook is het belangrijk dat de NVWA de vaste belangenafwegingen op grond van de Wob- en Woo-jurisprudentie, omzet in beleid in lijn met het uitgangspunt van 'openbaar, tenzij'. Dit helpt de voortvarende afhandeling van zowel primaire Woo-verzoeken als bezwaar. Daarnaast dient de NVWA derde-belanghebbenden zo vroeg mogelijk in het proces te informeren over de stand van de jurisprudentie en de rechtmatigheid van het (voorgenomen) besluit.

Spagaat

De NVWA benadrukte dat zij met haar werkwijze de Woo-procedures in bezwaar beter wil laten verlopen, maar zich daarbij vaak in een spagaat bevindt tussen verschillende belangen, in het bijzonder bij toegang tot informatie en het recht op rechtsbescherming van derde-belanghebbenden. De context waarin de NVWA opereert maakt dat niet makkelijker. De behandeling van Woo-verzoeken over de (intensieve) vee-industrie is in hoge mate gepolariseerd en gepolitiseerd. Partijen staan regelmatig lijnrecht tegenover elkaar en grijpen de Woo allebei aan om hun punt te maken. Dit komt de uitvoering van de wet niet ten goede.

Samenloop Wet open overheid (Woo) en Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Ten slotte constateert het Adviescollege dat de systematiek van de Woo en de Algemene wet bestuursrecht (Awb) niet in alle gevallen goed op elkaar aansluiten. Waar de Woo gaat over snelle openbaarmaking, voorziet de Awb in

rechtsbescherming van derden met procedures die veel tijd in beslag nemen. De wetsevaluatie van de Woo, die momenteel wordt uitgevoerd, biedt aanleiding om dit probleem tegen het licht te houden.

Direct naar het advies

> **Advies na bemiddeling Stichting Wakker Dier - Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)**
> Inzake Woo-bezwaar door derde-belanghebbenden.

Nieuws